

Obsah

Předmluva	9
1 Závislost jako aktuální problém (<i>Jiří Heller</i>)	11
1.1 Základní faktory vzniku závislosti	12
2 Vývoj závislosti (<i>Olga Pecinovská</i>)	15
2.1 Vývojová stadia závislosti podle Jellineka	16
1. stadium: iniciální, počáteční	16
2. stadium: prodromální, varovné	16
3. stadium: krucióální, rozhodné	17
4. stadium: terminální, konečné	18
2.2 Mezinárodní klasifikace nemocí – 10. revize	19
3 Závislost a ženy (<i>Jiří Heller</i>)	23
3.1 Rozlišení abúzu alkoholu	25
Symptomatický abúzus	25
Systematický abúzus	25
Juvenilní etylismus	26
4 Zdravotníci – riziková profese? (<i>Petr Popov</i>)	30
5 Riziková mládež (<i>Jiří Heller</i>)	36
5.1 Zneužívání a závislost na návykových látkách	36
5.2 Vznik závislosti	38
5.3 Rodina a abúzus drog u dětí a mládeže	42
5.4 Oblíbené návykové látky	44
5.5 Děti, mládež a alkohol	46
5.6 Děti a kouření	51
6 Účinky a metabolismus alkoholu (<i>Jiří Heller, Olga Pecinovská</i>)	55

7 Somatické komplikace závislosti	
(<i>Olga Pecinovská, Jaroslav Konečný</i>)	58
7.1 Interní komplikace alkoholismu	59
7.2 Neurologické komplikace alkoholismu	62
8 Psychické komplikace závislosti na alkoholu	
(<i>Jiří Heller, Pavla Hellerová</i>)	66
8.1 Psychózy	66
9 Markery alkoholové závislosti – asi trochu jinak, než čekáte	
(<i>Jiří Profous</i>)	71
Pro závislost na alkoholu svědčí:.....	74
10 Důsledky závislosti pro rodinu	
(<i>Jiří Heller</i>)	77
10.1 Rodina a problémy partnerských vztahů při abúzu alkoholu	77
10.2 Děti z rodin se závislým rodičem	79
10.3 Sociální a vývojová prosperita dětí z rodin se závislým rodičem	81
10.4 Vývoj vlastního abúzu u dětí.....	81
10.5 Rozdíly mezi rodinami se závislým mužem a závislou ženou.....	82
11 Léčba závislosti	
(<i>Jiří Heller</i>)	83
11.1 Dříve než léčení začne	83
11.2 V čem spočívá léčba	84
11.3 Ústavní léčba.....	86
11.4 Co nabízí komplexní léčebný program.....	87
Averzivní terapie	87
Senzibilizující terapie	87
Psychoterapie	88
Nejběžnější formy psychoterapeutických programů.....	88
Doplňky léčebného programu.....	90
11.5 Jak dlouhá má být léčba?.....	90
11.6 Manželská a rodinná terapie v léčebném systému	91
11.7 Doléčovací programy.....	92
11.8 Dle čeho si vybrat léčbu?	93

12 Úvahy o ambulantní léčbě závislosti (<i>Jiří Profous</i>)	94
13 Doléčování (<i>Jiří Heller</i>)	100
13.1 Použité pojmy	105
14 Závislosti a svépomocné aktivity (<i>Olga Pecinová</i>)	108
14.1 Svépomocné organizace u nás	109
Abstinentní kluby	109
Pavučina	109
14.2 Mezinárodní organizace	112
Anonymní alkoholici (AA)	112
Organizace dobrých templářů	114
15 Problematika závislosti v některých zemích západní Evropy (<i>Jindřich M. Nerad, Ludmila Neradová, R. Mann</i>)	116
15.1 Možné přístupy	116
Přístup „zastrašovací“	118
Přístup „normalizační“	118
15.2 Itálie	119
15.3 Španělsko	121
15.4 Francie	122
15.5 Německo	123
15.6 Švýcarsko	124
Zurich	125
15.7 Velká Británie	128
Přístup dr. Markse	128
Poskytování drog dlouhodobě závislým	129
Padesátá léta	130
Šedesátá léta	131
Dvě cesty k heroinové závislosti	134
Udělení licencí na předepisování heroinu	134
15.8 Švédsko	136

15.9 Nizozemsko	136
Mýty o Nizozemsku.....	137
Mýty o drogách	138
Role psychologických, sociálních a politických faktorů při vzniku závislosti	139
Drogy ve vietnamské válce.....	140
Přístup nizozemské vlády	142
Historie poskytování metadonu	145
Pozadí a filozofie substitučních metadonových programů	145

16 Modely prevence závislosti na návykových látkách

(Jiří Heller)	149
16.1 Nezákoně distribuované drogy	149
16.2 Primární prevence	150
16.3 Sekundární a terciální prevence.....	154
Služby prvního kontaktu.....	154
16.4 Některé užitečné knihy, adresy a telefony	156

Doslov	159

Rejstřík	161